

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

Փոխտնօրեն՝ *Մանուկյան* Գևորգյան

« 05 » սեպտեմբերի 2023 թ.

Քասախի Ա.Հովհաննիսյանի անվան N2
միջնակարգ դպրոց

2023-2024 ուստարի
ԹԵՄԱՏԻԿ ՊԼԱՆ

ԵՄ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԱՇԽԱՐՀԸ
4-րդ դասարան

Տարեկան (34 շաբաթ x 2 = 68 դասաժամ)
Շաբաթական 2 դասաժամ
Ընդամենը 68 դասաժամ

Հեղինակներ՝ Ա.Հովսեփյան, Գ. Հովհաննիսյան,
Ն.Տողանյան, Լ.Ավագյան

Դասվար՝ Մ.Մարտիրոսյան

Դաս	Թեմա	Չափորոշչային պահանջներ	Ժամ
Երկրագնդի բնությունը			
1	Երկիրը մեր ընդհանուր տունն է Էջ3	Իմանա, թե ինչով են նման ինչով են տարբեր աշխարհի ժողովուրդները և պետությունները:	1
2	Մեր մոլորակի բնության բազմազանությունը Էջ 5	Կարողանա ինքնուրույն դիտարկումներ կատարել իր շրջապատում տարածված բույսերի և կենդանիների վերաբերյալ և դրանց արդյունքում պարզագույն Խմբավորումներ կատարել:	1
3	Մայրցամաքներ և օվկիանոսներ Էջ7	Ծանոթացնել երկրի գնդաձև մոդելին, գլոբուսին և քարտեզին՝ ցույց տալով մայրցամաքներն ու օվկիանոսները:	1
4	Հարթավայրեր, բլուրներ, լեռներ Էջ 12	Նախնական գիտելիքներ ձևավորել հողի կազմության, երկրի մակերևույթի հիմնական ձևերի, ռելիեֆի տարբեր ձևերի շուրջ:	1
5	Երկրի օդային հագուստը: Էջ 14	Նախնական գիտելիքներ ձևավորել մթնոլորտի և դրա նշանակության շուրջ:	1
6	Օդը պետք է մաքուր լինի Էջ 17	Իմանա, որ երկիրը պատված է մթնոլորտով, ինչ են մթնոլորտային տեղումները: Կարողանա դիտարկում անել մթնոլորտային երևույթների /տեղումների և քամու/ վերաբերյալ	1
7	Մեզ սնող հողը Էջ 19	Կարողանա մեկնաբանություններ անել հողի բերիչության /բերքատվության/ վերաբերյալ, մասնակցի հողի քայքայման դեմ պայքարի փոքրիկ միջոցառումների:	1
8	Ջուրը բնության մեջ Էջ 23	Իմանա ջրի երեք ագրեգատային վիճակների մասին: Ջրի շրջապտույտի մասին: Կարողանա կատարել ջրի գոլորշիացման, սառեցման, հեղուկ վիճակի վերածելու պարզագույն փորձեր	1
9	Աղբյուր, գետ, լիճ Էջ 28	Իմանա, թե ինչպես է մարդն օգտագործում գետերի, լճերի, ծովերի, օվկիանոսների հարստությունները:	1
10	Գործնական աշխատանք 1		1
11	Ջուրը պետք է մաքուր լինի Էջ 31	Կարողանա բացատրել, թե ինչու է աղտոտված ջուրը վնասակար մարդու և կենդանիների համար: Իմանա, թե ինչ է պետք անել գետերի, լճերի մաքրության պահպանության համար: Կարողանա Սևանա լճի օրինակով ներկայացնել լճի առանձնահատկությունները:	1
12	Ապարներ և օգտակար հանածոներ Էջ 33	Գաղափար ունենա հողի, նրա կազմի մասին: Իմանա օգտակար հանածոների տեսակները:	1
13	Երկրագնդի բույսերն ու կենդանիները Էջ 36	Իմանան ի՞նչ է անհրաժեշտ բույսերի և կենդանիների գոյության և զարգացման համար:	1
14	Փոխադարձ կապերը բնության մեջ: Էջ 39	Իմանամարդու գործունեության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա, մեկնաբանել բնության աղտոտվածության և առողջության միջև կապը:	1
15	Թեմայի ամփոփում: Կրկնություն Էջ 41	Անցած նյութերի ամրապնդում	1
16	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 1		1
Մեզ շրջապատող մարմինները և նյութերը			
17	Մարմիններ, նյութեր, մասնիկներ Էջ44	Ճանաչի բնական և արհեստական մարմինները: Իմանա, որ մարմինները կազմված են նյութերից, իսկ նյութերն էլ շատ փոքրիկ մասնիկներից:	1
18	Նյութերի բազմազանությունը Էջ46	Կարողանա տարբերել թթուները և զգույշ վարվել դրանց հետ:	1

19	Ջերմաստիճան: Ջերմաչափ Էջ49	Իմանա, թե ինչ է ջերմաչափը: Ինչպես և ինչու է առաջանում քամին:	1
20	Չափում և չափման միավոր: Էջ52	Կարողանա կատարել տարբեր ջերմաչափումներ և կարդալ ջերմաչափի ցուցմունքները:	1
21	Գործնական աշխատանք 2		1
Բնությունը և մարդը			
22	Աշխատանք և մասնագիտություն Էջ 56	Գիտակցի, ինչ է պահանջումը: Իմանա, ինչ է առարկան և ծառայությունը: Կարողանա ներկայացնել տուն ունեցող կապը:նտեսության և բնության միջև գոյությունը	1
23	Տնտեսության առաջացումը Էջ 59	Կարողանա հիմնավորել բնական պաշարների ռացիոնալ օգտագործման անհրաժեշտությունը: Ֆ/Կ Կարիք և ցանկություն, աշխատանք;	1
24	Մարդը բնության մասնիկն է Էջ 61	Իմանա կենցաղային թափոնների երկրորդային մշակման մասին:	1
25	Ինչու՞ և ինչպե՞ս է մարդը վերափոխում շրջակա աշխարհը Էջ63	Կարողանա մոկնաբանել բնության հանդեպ իր և ուրիշների արարքների հնարավոր հետևանքները: Հասկանա շրջակա միջավայրի աղտոտվածության հասցրած վնասը բնությանը:	1
26	Արդյունաբերություն Էջ 66	Իմանա, որ տնտեսությունը բաղկացած է մասերից, ճյուղերից: Խոշոր ճյուղերից մեկըն է արդյունաբերությունը:	1
27	Կրկնություն	Կրկնել անցածը	1
28	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2		1
29	Ամփոփում	Ամրապնդել ստացած գիտելիքները	2
30	Գյուղատնտեսություն Էջ71	Կարողանա ինքնուրույն պարզաբանել ինչպիսի մթերք էօգտագործում իր սննդի մեջ:	1
31	Տրանսպորտ Էջ 75	Իմանա, որոնք են մարդկանց և բեռների փոխադրման միջոցները: Ի՞նչ է փողը, ի՞նչ է ապրանքափոխանակությունը	1
32	Ի՞նչ է փողը Էջ 78	Իմանա, որոնք են մարդկանց և բեռների փոխադրման միջոցները: Ի՞նչ է փողը, ի՞նչ է ապրանքափոխանակությունը Կարողանա ինքնուրույն գնումներ կատարել : ՖԿ Իմանա,ինչ է փողը, փողի գործառույթները: Իմանա, երբ, ինչու և ինչպես է առաջացել փողը և կիրառի ֆինանսական հասկացություններ: Գիտակցի խնայողությունների դերը նպատակին հասնելու համար: Վերաբերումը կարևորի աշխատանքի դերը մարդու կյանքում, հասկանա, որ ունեցած փողը անսահման չէ: ԿԿատարի գիտակցված ընտրություն խնայել, թե՞ ծախսել:	1
33	Ինչպես փրկել երկրագնդի բնությունը Էջ 81	Իմանա, ինչպես է մարդն ազդել բնության վրա, ի՞նչ խնդիրներ են առաջացել մթնոլորտի աղտոտման և անտառների կրճատման հետևանքով	1
34	Բնությունը մարդու ստեղծագործություններում Էջ 85	Կարողանա մեկնաբանություններ անել, ի՞նչ է տալիս մարդուն բնության գեղեցկությունը	1
35	Կրկնություն Էջ 88 Գործնական աշխատանք	Կրկնել թեմայի նյութերը	1
Մեր հայրենիքը			

36	Հայաստանն իմ հայրենիքն է: Հայաստանի Հանրապետություն Էջ 89	Իմանա, որ հայրենի տունը կառուցվում է միայն հայրենի հողի վրա: Կարողանա քարտեզի վրա ցույց տալ Հայաստանի Հանրապետությունը և նրա հարևան պետությունները, նշի՝ մայրաքաղաքները:	1
37	Հայաստանի Հանրապետության մարզերը և քաղաքները Էջ 91	Իմանա, ՀՀ վարչական մարզերը և մարզային կենտրոնները: Կարողանա քարտեզի վրա ցույց տալ մարզերը:	1
38	Մեր պետականության խորհրդանիշները Էջ 94	Իմանա, մեր պետականության խորհրդանիշները: Ինչ է պատկերված զինանշանի վրա	1
39	Գործնական աշխատանք	Տեղեկատվություն ներկայացնել Հայաստանի խորհրդանիշների մասին	1
40	Մեր ազգային-պետական տոները Էջ 97	Իմանա ինչ ազգային տոներ ունենք: Իմանա ինչպես են հաշվում տարիները պատմության մեջ:	1
41	Մեր հայրենիքի անցյալը և ներկան: Տարիների հաշվումը պատմության մեջ Էջ 100	Գիտակցի, որ բացի ընտանեկան տոներից, կան նաև տոներ, որոնք նշում է ողջ ժողովուրդը:	1
42	Նշանավոր գործիչներ և իրադարձություններ Էջ 102	Ճանաչի հայ նշանավոր գործիչներին, նրանց աշխատանքներին, հայկական մշակութային արժեքները:	1
43	Մշակութային արժեքներ Էջ 105 Մարզական նվաճումներ Էջ 108	Կարողանա մեկնաբանել, ով կարող է հերոս կոչվել: Գիտակցի, որ պետք է խնամել և պահպանել մշակութային արժեքները:	1
44	Հարցեր և առաջադրանքներ «Մեր հայրենիքը» գլխի կրկնության համար Էջ 112	Կրկնել թեմայի նյութերը և լրացնել թեստը:	1
45	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 1		1
Տեղանքի հետազոտում: Ճանապարհորդություններ և աշխարհագրական հայտնագործություններ			
46	Հորիզոն, հորիզոնի կողմերը Էջ 114	Իմանա, ինչ է հորիզոնը, հորիզոնի գիծը, հորիզոնի հիմնական և միջանկյալ կողմերը: Կարողանա կողմնացույցի և տեղային առարկաների միջոցով կողմնորոշվել:	1
47	Ճանապարհորդությունները վաղ անցյալում Էջ 117	Իմանա, որ շատ ու շատ ժողովուրդներ՝ սկսած շատ վաղ անցյալից, ճամփորդել են և կուտակել բնության մասին գիտելիքներ	1
48	Ճանապարհորդությունները դեպի Հնդկաստան Զինաստան Էջ 121	Ճանաչի հնագույն մշակույթ ունեցող երկրները: Իմանա ինչու էին այդ երկրները գրավել եվրոպացիների ուշադրությունը:	1
49	Ամերիկայի հայտնագործումը Էջ 125	Կարողանա մեկնաբանել, ինչու էր Ամերիկա կոչվել Նոր աշխարհը:	1
50	Ճանապարհորդություններ Աֆրիկայով Էջ 130	Ճանաչի Աֆրիկա և Ավստրալիա մայրցամաքները: Իմանա, Սահարա անապատի, Աֆրիկայի բարձրադիր ավերի, Վիկտորիա ջրվեժի մասին:	1

51	Ավստրալիայի հայտնագործումը Էջ 132	Իմանա Ավստրալիայի տարբերությունը մյուսներից: Կարողանա, քննարկել ներքին շրջանների ուսումնասիրությունների դրական և բացասական հետևանքները:	1
52	Անտարկտիդայի հայտնագործումը և հետազոտումը Էջ 136	Իմանա, թե ինչ նպատակներով են կատարվել ճանապարհորդությունները:	1
53	Շուրջերկրյա ճանապարհորդություններ Էջ 140	Կարողանա քարտեզի վրա ցույց տալ ճամփորդությունները:	1
54	Ժամանակակից ճամփորդություններն օվկիանոսներում Էջ 145	Իմանա օվկիանոսի գաղտնիքների, տիեզերքի մասին:	1
55	Ժամանակակից ճամփորդություններն տիեզերքում Էջ 149	Գաղափար կունենա տիեզերանավերի մասին, Մարսի, Վեներայի մակերևույթի մասին:	1
56	«Տեղանքի հետազոտում» Կրկնություն Էջ 152	Գիտելիքների ամրապնդում	1
57	Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2		1
Ես և հասարակությունը			
58	Իրավունք և պարտականություն Էջ 153	Իմանա ինչ է օրենքը, իրավունքը և պարտականությունը:	1
59	Ժողովրդական հասարակություն Էջ 155	Կարողանա մեկնաբանել, ինչ է ժողովրդավարությունը: ՖԿ Իմանա սպառողի իրավունքներն ու պարտականություններ: Խնայած գումարը ապահով պահելու ձևերը: Կարողանա պաշտպանի իր իրավունքները:	1
60	Իրավունքների շուրջ ծագած հակամարտություններ Էջ 157	Իմանա, որ կյանքում հաճախ լինում են վիճելի իրավիճակներ, պետք է գտնել տարբեր եղանակներ դրանցից դուրս գալու համար:	1
61	Ինչպես ճիշտ հաղորդակցվել Էջ 160	Կարողանա տարբերակել և ինքնուրույն դատողություններ անել դրանց մասին: Գիտակցի պետք է լինել անկեղծ, չի կարելի սուտ խոսել:	1
62	Կարծրացած ընկալումներ: Հանդուրժողականություն Էջ 162	Իմանա ի՞նչ է կարծրատիպը, ի՞նչ վնասներ այն կարող է պատճառել մարդկանց: Կարողանա լինել հանդուրժող, ընդունել ուրիշի իրավունքները:	1
63	Փոփոխությունները մարդու կյանքում Էջ 164	Գիտակցի, կյանքում լինում են այնպիսի դեպքեր, որը մեզ ստիպի փոխել մեր վերաբերմունքը, կարծիքը:	1
64	Մենք և ապագան Էջ 167	Իմանա մեր ապագան կախված է մեր այսօրվա լավ և վատ քայլերից, արարքներից, գործողություններից: Գիտակցի, իր ապագայի ընտրությունը ավելի շատ իր ձեռքերում է:	1
65	Կրկնություն Էջ 169	Գիտելիքների ամրապնդում	1
66	Ես արդեն գիտեմ Ամփոփում Էջ 170		1
67	2-րդ կիսամյակի ամփոփում	2-րդ կիսամյակի գտելիքների ամրապնդում	1

